Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 4 (5980) | 5 студзеня 1938 г., серада | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Аб няправільнай пастанове Яраслаўскага гаркома ВКП(б). Пастанова Цэнтральнага Камітэта ВКП(б).

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ. — Масавай палітычнай агітацыі — большэвіцкі разварот.

Усебеларуская нарада агітатараў, даваранных асоб і культпропаў РК КП(б)Б. Прамова выконваючага абавязкі першага сакратара ЦК КП(б)Б тав. А. А. ВОЛКАВА.

Арганізуем дасканалую праверку якасці засыпанага насення.

Зводка НКЗ БССР аб ходзе засыпкі калгасамі насенфондаў і ачысткі насення па раёнах БССР на 31 снежня 1937 года.

АГЛЯД ДРУКУ. — Бестурботныя газеты.

АРТЫКУЛЫ:

П. Кавалёў. — Агітатар.

А. Дзялікоўскі. — Парочныя норавы.

С. В. — У Любані беспакарана арудуе вораг.

В. Дзважынскі. — Стаханаўская брыгада.

ЗА РУБЯЖОМ:

На франтах у Іспаніі. — Глеба хістаецца пад нагамі польскай буржуазіі. — Паход супроць Малой Антанты.

Пятнаццацігоддзе вызвалення Царыцына ад белых банд.

Перад сесіяй Вярхоўнага Совета СССР.

КІНО. — «Дачка радзімы».

МАСАВАЙ ПАЛІТЫЧНАЙ АГІТАЦЫІ — БОЛЬШЭВІЦКІ РАЗВАРОТ

Бліскучая перамога сталінскага блока комуністаў і беспартыйных на выбарах у Вярхоўны Совет СССР, велізарнейшы палітычны ўздым, выключная арганізаванасць і згуртаванасць вакол партыі Леніна—Сталіна, што народы нашай краіны прадэманстравалі ў дзень выбараў, з'яўляюцца ў значнай меры вынікам найшырэйшай палітычнай выхаваўчай агітацыйнай работы, арганізаванай і праведзенай партыяй.

Выбары ў Вярхоўны Совет СССР, якія прайшлі пры вялізным палітычным уздыме ўсяго совецкага народа, назапашылі партыйным арганізацыям [illegible] вопыт большэвіцкай палітычнай работы ў масах. [illegible]

Пасля выбараў перад усімі партыйнымі, комсамольскімі, совецкімі і іншымі грамадскімі арганізацыямі ўстала актуальнейшая задача — замацаваць вялікі палітычны ўздым мас, праводзячы ў далейшым [illegible] масавую палітычную работу [illegible].

[illegible]

Для вырашэння гэтых асабліва важных палітычных задач зараз створаны вялікія магчымасці. Выбары [illegible] палітычную актыўнасць шырокіх народных мас.

3 ўсяго ліку агітатараў, якія працавалі ў перыяд выбараў, [illegible]

Зараз галоўная задача партыйных арганізацый — арганізаваць справу, забяспечыць правядзенне ў час выбарчай кампаніі, [illegible]

[illegible]

[illegible] работу. Зроблены толькі першыя крокі. Наша задача не спыніцца, а ўсямерна пашыраць палітычную агітацыйна-прапагандысцкую работу ў масах. Між тым у радзе партыйных арганізацый, [illegible]

[illegible]

Неабходна патрабаваць ад кожнай партыйнай арганізацыі канкрэтнага плана [illegible]

[illegible]

Важнейшымі задачамі з'яўляюцца: [illegible]

[illegible]

Для пасяхоўнага вырашэння гэтых задач [illegible]

[illegible]

Большэвіцкі разварот масавай палітычнай агітацыі — важнейшая задача ўсіх партыйных арганізацый.

АБ НЯПРАВІЛЬНАЙ ПАСТАНОВЕ ЯРАСЛАЎСКАГА ГАРКОМА ВКП(б)

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ВКП(б)

ЦК ВКП(б) пастанаўляе:

1. Адзначыць, што Яраслаўскі гарком ВКП(б) прысвоіў неўласцівыя яму функцыі, назначыўшы сваім рашэннем ад 22 лістапада 1937 года новых дырэктараў камбіната «Чырвоны Перакоп» і ткацкай фабрыкі.

2. Адмяніць указанае ў п. 1 рашэнне Яраслаўскага гаркома ВКП(б), як няправільнае.

3. Растлумачыць Яраслаўскаму гаркому ВКП(б) і яго першаму сакратару тав. Зіміну, што гаркому ВКП(б) не прадастаўлена права назначэння і зняцця дырэктараў прадпрыемстваў, падпарадкаваных саюзным наркаматам.

ЦК ВКП(б).

3 студзеня 1938 года. «Правда».

18-ГОДДЗЕ ВЫЗВАЛЕННЯ ЦАРЫЦЫНА АД БЕЛЫХ БАНД

СТАЛІНГРАД, 3 студзеня. (БЕЛТА). Працоўныя Сталінграда 3 студзеня ўрачыста адзначылі 18-годдзе вызвалення Царыцына ад белых банд. Усюды адбыліся сходы і гутаркі, [illegible]

Выступаўшыя на сходах рабочыя заводаў «Чырвоны Кастрычнік», Сталінградскага трактарнага і інш. [illegible] Сталіна і Варашылава [illegible]

СТАЛІНГРАД, 3 студзеня. (БЕЛТА). Музей абароны Царыцына імя І. В. Сталіна адзначае сваю [illegible] гадавіну.

[illegible]

За прайшоўшы год музей наведала звыш 150 тысяч чалавек.

Тав. ЛЁЛІНА Надзежда Сямёнаўна — старшыня Градзянскага сельсовета, Асіпавіцкага раёна. Працоўнымі Асіпавіцкай выбарчай акругі тав. Лёліна выбрана ў дэпутаты Совета Саюза Вярхоўнага Совета СССР.

АРГАНІЗУЕМ ДАСКАНАЛУЮ ПРАВЕРКУ ЯКАСЦІ ЗАСЫПАНАГА НАСЕННЯ

НЯМА КЛОПАТАЎ АБ НАСЕННІ

Зацяжка малацьбы па раду калгасаў Плешчаніцкага раёна зрывае засыпку насенных фондаў. Малацьба не закончана яшчэ ў буйнейшых калгасах раёна, як імя Орджанікідзе, імя Жданава, Акалоўскага сельсовета, і інш. У калгасе імя Орджанікідзе гніе немалочаная канюшына. У калгасе «Чырвоная Слабада», Плешчаніцкага сельсовета, большасць ураджаю ляжыць неабмалочаным, а насення не засыпана ні аднаго кілограма.

Ачыстка насення ў калгасах раёна праходзіць неарганізавана. Райземаддзел і дырэкцыі МТС не ведаюць дакладна, колькі ёсць у раёне трыераў і ў якіх калгасах яны працуюць, не складзен графік іх работы. Ёсць факты, калі трыеры прастайваюць. Вельмі доўга стаіць трыер у калгасе імя Фрунзе, Горнаўскага сельсовета, у той час, як у суседнім калгасе «15-годдзе БССР» да ачысткі насення яшчэ не прыступалі.

Яшчэ горш абстаіць справа з праверкай насення на ўсхожасць. Са 100 калгасаў у раённую кантрольную насенную лабараторыю прыбылі пробы для праверкі насення на ўсхожасць толькі з 55 калгасаў. Прысланае насенне ва многіх выпадках заражана кляшчом і засмечана. Так, у калгасе «Чырвоны комунар», Акалоўскага сельсовета, усхожасць насеннай пшаніцы толькі 70 проц., а ў калгасе «Іскра рэвалюцыі» — толькі 63 проц.

Міжкалгасны абмен насення райзем-аддзел арганізаваў па-школьніцку. Калгасу імя Максіма Горкага трэба абмяняць пшаніцу на іншую культуру ў калгасе імя Карла Маркса. Як выявілася, процант усхожасці гэтай пшаніцы вельмі нізкі — 80 проц. Ёсць факты, калі некаторым калгасам назначылі абмен насення там, дзе яго няма.

Рамонт сельскагаспадарчага інвентару ў большасці калгасаў раёна яшчэ не распачат. Работнікі склада Белсельгасснаба не забяспечваюць калгасы жалезам і ўсімі неабходнымі матэрыяламі для рамонту сельскагаспадарчага інвентару.

Загатоўка і вывазка мясцовага ўгнаення ні ў адным калгасе яшчэ не распачата. У калгасах адчуваецца чарганне сельскагаспадарчых работ. Старшыня калгаса імя Жданава т. Сівец заяўляе, што вывазку і загатоўку ўгнаенняў пачнуць пасля таго, як закончаць лесавывазкі. Збор попелу і курынага памёту ў большасці калгасаў не арганізован.

Дрэнная падрыхтоўка калгасаў Плешчаніцкага раёна да веснавой сяўбы тлумачыцца адсутнасцю сапраўднага большэвіцкага кіраўніцтва ходам падрыхтоўкі з боку райземаддзела, дырэктароў МТС і РВК. Аграномічны персанал адседжваецца ў кабінетах. Старшы аграном Акцябрскай МТС т. Стрыгоцкі не бывае зусім у калгасах. Праездам бывае ў калгасах і дырэктар Акцябрскай МТС т. Якаўлеў. Абавязкі загадчыка райземаддзела працягвае выконваць Була, хаця ён зняты з работы. Райвыканком усё яшчэ «падшуквае» на яго месца чалавека, а калгасы астаюцца без кіраўніцтва.

М. РАШЧЫНСКІ.
С. ХАМЦЭВІЧ.

ПОЎНАСЦЮ ВЫВЕЗЦІ ГАРУЧАЕ

На базы «Галоўнафты» няспынна паступае гаручае, прызначанае для МТС і соўгасаў. У снежні 1937 года для сельскай гаспадаркі БССР было завезена 1250 тон газы і 335 тон ліграіну.

Аднак з гэтай колькасці завезенага гаручага выбрана газы толькі 68 проц. і ліграіну — 51 проц. На асобных базах выбарка гаручага зусім сарвана. Так, напрыклад, на Бабруйскай базе Галоўнафты з 60 тон выбрана толькі 20, на Гомельскай з 59 тон—29, Слуцкай з 93 тон—42 тоны.

Многія МТС сарвалі вывазку гаручага ў снежні, адкладваючы яе на пазнейшы час. Да такіх машынна-трактарных станцый адносяцца Дрыбінская, Полацкая, Лёзнянская, Высачанская і іншыя.

Наркамзем БССР не прыняў патрэбных мер, каб МТС поўнасцю вывезлі гаручае. Выключную бесклапотнасць праявіла таксама і Беларуская кантора Галоўнафты, якая, па сутнасці, стаіць у баку ад арганізацыі выбаркі гаручага.

У студзені значна павялічваецца завоз гаручага на базы Галоўнафты. Задача Наркамзема, яго занальных упраўленняў і ўсёй зямельнай сістэмы, а таксама Беларускай канторы Галоўнафты — забяспечыць поўную і своечасовую выбарку гаручага кожнай МТС.

Прыходзіцца адзначыць, што Наркамзем яшчэ пакуль праяўляе мядзвежую непаваротлівасць. Са спазненнем на 2 дні ў МТС спушчаны нарады на гаручае ў студзені. Рад МТС яшчэ не забяспечаны крэдытамі, каб выкупіць гаручае.

Вывазка гаручага з першых дзён студзеня не палепшылася. Такія МТС, як Бешанкоўская, не вывезлі яшчэ ні аднаго кілограма.

Асабліва пагражаючае становішча з вывазкай гаручага ў новых МТС. Гэтыя машынна-трактарныя станцыі зусім не маюць тары. У тых-жа МТС, дзе тара і ёсць, яна не адрамантавана, не прыведзена ў парадак.

Усё гэта ніколькі не трывожыць Наркамзем БССР. Занальныя ўпраўленні абмежаваліся толькі тым, што далі заяўкі на тару. Мабілізацыя тары на месцах не праведзена, не арганізован яе рамонт.

Наогул, занальныя ўпраўленні Наркамзема не ведаюць, як абстаіць справа з выбаркай гаручага да веснавой сяўбы па іх МТС, яны пусцілі гэту важнейшую справу на самацёк.

Неабходна прыняць усе меры да таго, каб забяспечыць своечасовую і поўную выбарку гаручага. За гэта нясуць адказнасць у першую чаргу кіраўнікі машынна-трактарных станцый і Наркамзем БССР.

А. ЛОСЬ.

ЗВОДКА НКЗ БССР

аб ходзе засыпкі калгасамі насенфондаў і ачысткі насення па раёнах БССР на 31-XII 1937 г. (у процантах)

РАЁНЫ І АКРУГІ	Засыпана насенфондаў: Усяго збожжавых	У тым ліку: Пшаніцы яравой	Аўсу	Ячменю	Ільну	Канапель	Траў: Канюшыны	Вікі на зярно і на сена	Засыпана страхавых фондаў яравых збожжавых	Прапушчана праз трыер насення збожжавых у проц. да засып.	Ачышчана насення у проц. да засып.: Ільну	Канапель
Лепельская акруга	108	115	96	120	112	73	6	27	81	35	50	51
У тым ліку:												
Бягомльскі	72	85	59	88	98	81	20	5	74	42	30	37
Лепельскі	116	138	108	130	105	44	—	22	64	46	34	—
Ушацкі	124	130	97	126	104	67	6	32	96	18	54	56
Чашніцкі	117	129	113	128	127	112	5	32	90	36	59	94
Мазырская акруга	108	96	99	105	99	85	9	11	87	39	53	70
У тым ліку:												
Даманавіцкі	108	81	103	101	101	70	4	2	91	24	55	100
Ельскі	96	101	90	102	101	101	14	13	62	62	96	93
Жыткавіцкі	103	107	108	96	84	82	17	13	58	66	69	50
Капаткевіцкі	108	107	93	106	106	98	6	3	82	7	39	50
Лельчыцкі	98	100	100	111	106	107	3	4	47	98	60	94
Мазырскі	101	97	88	102	86	39	7	6	114	23	51	38
Нараўлянскі	117	100	93	99	89	104	3	9	70	28	68	58
Петрыкаўскі	120	118	123	119	124	111	16	14	130	38	27	34
Тураўскі	123	100	124	119	100	136	33	37	118	71	79	73
Полацкая акруга	90	116	88	95	114	104	7	31	45	37	57	29
У тым ліку:												
Асвейскі	102	164	93	115	123	—	2	41	72	20	43	—
Ветрынскі	86	118	86	84	102	123	12	29	—	51	47	—
Дрысенскі	85	117	93	90	110	—	8	29	55	35	67	—
Полацкі	83	97	79	90	105	121	7	27	66	51	49	53
Расонскі	99	117	89	114	131	55	4	33	36	27	67	47
Слуцкая акруга	93	86	89	101	98	63	25	14	67	30	48	34
У тым ліку:												
Грэскі	100	116	90	104	90	75	29	23	55	36	39	59
Капыльскі	99	104	91	112	98	83	49	20	107	36	51	43
Любанскі	84	76	83	98	92	71	2	12	69	34	37	36
Слуцкі	90	88	84	103	105	39	16	6	48	18	21	46
Старобінскі	98	86	101	89	90	65	18	9	82	13	38	18
Чырвонаслабодскі	89	86	88	91	119	63	16	8	27	48	85	27
Раёны па-за акругамі:												
Аршанскі	92	97	85	111	108	107	28	12	68	20	47	71
Асіпавіцкі	113	125	94	116	102	100	17	3	79	34	21	30
Багушэўскі	99	106	90	99	108	105	21	31	129	21	78	44
Бабруйскі	98	92	83	99	79	75	1	8	81	22	40	47
Барысаўскі	102	100	99	104	104	117	10	5	79	22	24	34
Бешанковіцкі	104	126	98	115	114	66	7	35	70	14	38	38
Брагінскі	97	111	89	88	108	98	11	53	128	31	52	51
Будакашалеўскі	96	85	67	90	98	74	7	10	106	10	42	68
Быхаўскі	88	92	78	97	102	104	3	7	73	8	17	24
Бялыніцкі	82	98	77	81	96	92	11	8	42	4	32	28
Бярэзінскі	104	99	93	108	97	97	10	3	88	60	45	98
Веткаўскі	111	94	108	117	101	69	—	17	87	10	21	23
Віцебскі	89	104	82	97	107	74	27	44	59	34	92	79
Гарадоцкі	87	117	77	103	111	—	9	37	38	18	46	47
Глускі	73	98	64	74	85	68	16	1	53	19	27	22
Гомельскі	97	102	89	92	132	91	1	18	109	45	26	47
Горацкі	104	105	101	116	129	99	27	32	99	18	50	39
Добрушскі	92	96	84	96	112	129	2	35	104	30	56	54
Дрыбінскі	102	105	95	113	115	151	16	9	33	34	74	68
Дубровенскі	77	90	74	76	118	62	16	22	72	8	22	49
Жлобінскі	81	78	73	83	72	65	1	9	71	7	27	27
Журавіцкі	106	108	96	112	110	81	2	14	109	23	60	56
Заслаўскі	74	90	68	79	106	85	21	13	35	32	58	67
Камарынскі	126	106	145	108	112	155	3	16	104	34	58	52
Кармянскі	75	87	65	77	71	84	—	7	55	39	—	—
Касцюковіцкі	93	95	85	95	96	99	2	9	55	9	50	46
Кіраўскі	104	98	91	110	111	55	1	4	46	10	21	36
Клімавіцкі	93	112	80	99	80	98	1	1	44	14	28	30
Клічаўскі	93	86	81	102	89	92	5	8	—	78	15	15
Круглянскі	101	98	97	102	104	84	30	37	103	23	54	26
Крупскі	110	116	100	104	99	106	17	15	98	18	33	41
Крычаўскі	84	83	74	83	108	105	1	8	45	18	52	80
Лагойскі	86	110	77	110	110	90	40	8	55	10	23	46
Лёзнянскі	88	109	81	91	109	60	23	29	84	21	45	33
Лоеўскі	122	112	129	134	94	80	1	6	69	6	19	21
Магілеўскі	103	104	96	123	92	96	9	8	59	18	46	47
Менскі	89	90	82	85	108	105	33	8	48	15	28	18
Мехаўскі	99	11	86	121	121	131	7	49	81	20	47	40
Мсціслаўскі	81	77	76	95	100	100	3	11	33	23	29	35
Парыцкі	99	100	85	105	97	98	10	8	79	18	21	8
Плешчаніцкі	105	113	97	114	115	117	17	19	73	25	72	78
Прапойскі	98	136	87	102	115	126	3	7	44	23	43	25
Пухавіцкі	97	102	95	93	79	71	7	6	74	13	18	25
Рагачоўскі	109	96	104	123	106	73	1	12	74	16	30	27
Рэчыцкі	101	100	86	99	226	93	4	12	127	28	35	40
Свяцілавіцкі	104	102	91	106	116	85	—	22	90	6	39	—
Сенненскі	96	106	87	109	107	63	8	28	76	22	52	46
Сіроцінскі	86	96	76	99	105	37	5	27	—	27	43	42
Смалявіцкі	85	88	81	84	70	100	35	5	22	42	62	58
Смілавіцкі	99	95	95	110	85	102	29	9	85	27	99	60
Старадарожск	106	100	103	115	107	86	12	43	53	50	9	—
Суражскі	99	116	94	105	106	77	19	43	87	33	55	70
Талачынскі	124	113	117	149	147	108	41	23	92	32	66	48
Уваравіцкі	83	75	69	89	98	52	—	7	50	17	43	43
Уздзенскі	106	112	94	111	97	68	35	14	68	57	30	31
Халопеніцкі	103	117	91	128	115	99	8	10	35	85	52	100
Хойніцкі	101	126	90	10	78	86	2	25	99	45	79	45
Хоцімскі	106	100	94	101	99	106	3	11	103	28	40	55
Цэрахаўскі	99	92	82	103	119	84	2	19	86	20	41	51
Чавускі	100	100	88	107	89	103	4	6	49	25	36	42
Чачэрскі	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Чырвонапольскі	85	90	77	91	100	74	—	11	67	43	33	39
Чэрвеньскі	87	94	86	88	68	107	13	4	55	23	40	11
Чарыкаўскі	90	86	82	91	108	106	6	1	59	21	35	22
Шклоўскі	112	114	105	127	113	119	13	13	99	52	81	75
Па БССР	96	99	88	102	106	91	13	17	68	27	47	45
Было на 15/XII—37 г.	77	82	68	85	98	75	9	12	48	15	34	34

УВАГА: Па Бялыніцкаму раёну — звесткі на 15/XII—1937 г.

УЧОТНА-СТАТЫСТЫЧНЫ АДДЗЕЛ НАРКАМЗЕМА БССР.

ПЕРАД СЕСІЯЙ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР

МАСКВА, 3 студзеня. (БЕЛТА). Сёння скорым поездам з Таджыкістана прыбылі ў Маскву на першую сесію Вярхоўнага Совета СССР 19 дэпутатаў ад Таджыкскай ССР.

У ліку прыбыўшых — дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР тт. Г. Н. Бажулін — намеснік старшыні ЦВК Таджыкістана, Базарава — звеннявая калгаса Горна-Бадахшанскай аўтаномнай вобласці, Талібекаў — шахцёр, мацавальшчык, Смагіна — пілот Таджыкскага грамадзянскага паветранага флота, і інш.

4 студзеня ў Маскву прыбывае з Таджыкістана на сесію яшчэ 12 дэпутатаў Вярхоўнага Совета.

★

АШХАБАД, 3 студзеня. (БЕЛТА). Сёння скорым поездам выехалі ў Маскву для ўдзелу ў работах першай сесіі Вярхоўнага Совета СССР выбраннікі туркменскага народа — дэпутаты Вярхоўнага Совета. Сярод іх — ордэнаносец Габыш Мамыш, работніца-стаханаўка ашхабадскай тэкстыльнай фабрыкі Сапар Мухамедава, знатны машыніст ордэнаносец цеплавознага дэпо Ашхабад Мурат Чулетаў, вядатны майстар-базоўнароб ордэнаносец Ата Ходжаліеў, прафесар-хірург Грыгор'еў і інш.

УСЕБЕЛАРУСКАЯ НАРАДА АГІТАТАРАЎ, ДАВЕРАНЫХ АСОБ І КУЛЬТПРОПАЎ РК КП(б)Б

АКТЫЎНА ПРАЦАВАЦЬ У МАСАХ ПРАЦОЎНЫХ

ПРАМОВА тав. А. А. ВОЛКАВА

(Выконваючы абавязкі першага сакратара ЦК КП(б)Б)

На нарадзе выказалася вельмі многа таварышаў. Яны гаварылі аб велізарных поспехах, аб велізарнай актыўнасці найшырэйшых мас працоўных. [illegible]

[illegible]

праўдны залаты фонд. Яго не трэба, таварышы, губляць. Яго трэба замацаваць, яго трэба яшчэ больш вучыць, трэба яшчэ больш скарыстаць у нашай штодзённай рабоце.

Таварышы, стала быць, пытанне ідзе аб тым, каб нам замацаваць усе дасягнутыя поспехі ў арганізацыйнай і агітацыйнай прапагандысцкай рабоце. Мацаваць і множыць штодзённую сувязь комуністаў з працоўнымі масамі беспартыйных. Вырошчваць новыя кадры, дапамагаць ім смела вылучацца на любую работу.

Ёсць ужо рад фактаў вылучэння на гаспадарчую, совецкую і партыйную работу з гэтых людзей. Мы ўжо вылучылі цэлы рад таварышоў сакратарамі райкомаў, загадчыкаў аддзеламі з ліку тых, якія праявілі сябе ў перадвыбарчыя дні, апраўдалі давер'е найшырэйшых мас, давер'е нашай партыі і ўрада.

Смела і ўпэўнена можна сказаць, што гэта вылучэнне з'яўляецца беспамылковым, бо гэтыя людзі даказалі сваю адданасць народу сваёй работай, якую яны праводзілі ў час выбараў.

Трэба зараз-жа Аддзелу агітацыі і прапаганды Цэнтральнага Камітэта, аддзелам агітацыі і прапаганды АК, гаркомаў і райкомаў настойліва прапаваць па вырашчванню новых кадраў.

Наша задача складаецца з таго, каб правільна расставіць людзей і яшчэ лепш арганізаваць агітацыйна-прапагандысцкую работу ў гарадах, скарыстаць гэтыя сілы і для работы на вёсцы. Значыць, пытанне павінна ставіцца аб абавязковай дапамозе гарадскіх арганізацый (партыйных, комсамольскіх, профсаюзных, совецкіх, асоавіяхімаўскіх і інш. грамадскіх арганізацый), аб абавязковай дапамозе вёсцы ў палітычнай і іншай рабоце.

Калі, напрыклад, возьмем пытанне падрыхтоўкі да сяўбы, павінен сказаць што ў нас дрэнна, вельмі дрэнна з рамонтам сельскагаспадарчых машын, трактараў, ачысткай насення. Мы абавязаны шляхам разгортвання сапраўднай большэвіцкай агітацыі забяспечыць дастойную падрыхтоўку да большэвіцкай вясны 1938 года.

Таварышы, нам трэба весці работу і асабліва мясцовым партыйным арганізацыям там, дзе яны бачаць, што справа патрабуе неадкладнага павароту, трэба туды паслаць людзей, трэба правільна расстаўляць сілы. Наша задача зараз — не словамі, не балбатнёй, а справай ліквідаваць вынікі шкодніцтва. Не размовамі, а рэальнымі справамі, дзеяннямі, практычнай работай паказаць сваю адданасць народу. Нам трэба расказваць працоўным аб варожай рабоце трацкісцка-бухарынскіх выраддкаў і нацыянал-фашысцкіх бандытаў, якія хацелі падарваць наша шчаслівае радаснае жыццё.

Я раўся перад сваім выступленнем з калгаснікам-удзельнікам нарады тав. Юрчанка па раду важнейшых пытанняў калгаснага будаўніцтва. Я павінен сказаць, што да гэтых парад трэба ўважліва прыслухоўвацца, вучыцца ў калгаснікаў і я прама павінен сказаць, што тав. Юрчанка, многа мне даў добрых парад.

Гэтае вялікае пытанне—чаму ў галіне сельскай гаспадаркі нацыянал-фашысты вялі такую шкодніцкую работу для разладжвання сялянства і здзекаваліся з сялян. Чаму гэта рабілі ворагі? Таму, што яны выконвалі заданні сваіх фашысцкіх гаспадароў, каб падарваць калгасны лад, абазліць сялянства і настроіць яго супроць партыі і совецкай улады. Ворагі псеялічвалі планы пасеўнай плошчы для таго, каб не дапускаць правільны севазварот, каб з неіснуючых пасеўных плошчаў браць падаткі. Вось да якой наглюсці даходзілі гэтыя прэзрэнныя найміты фашысцкіх разведак.

Але ворагі пралічыліся. Пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна беларускі народ выкрыў і знішчыў гэтых гадаў. Па ініцыятыве таварыша Сталіна была прынята гістарычная пастанова аб дапамозе калгаснікам Беларусі. Мы ўпэўнены, што ворагам ніколі не ўдасца шкодзіць і пакасціць на нашай соцыялістычнай зямлі **(Апладысменты)**.

Тут ужо таварышы гаварылі, што нам прадстаіць велізарнейшая работа ў галіне выбараў. Калі мы ў Вярхоўны Совет СССР выбралі 44 чалавекі, то ў Вярхоўны Совет нашай Беларускай Рэспублікі нам, відаць, прыдзецца выбраць значна больш дэпутатаў. Тут нам прыдзецца папрацаваць. Нам прадстаіць велізарная работа, велізарная задача.

Таварышы, я хачу спыніцца на адным вельмі важным участку. Тут адзін таварыш выступаў. Ён гаварыў аб становішчы антырэлігійнай прапаганды, аб контррэволюцыйнай рабоце паркоўнікаў. Я гэтае пытанне хачу паставіць таму што ў нашай агітацыі, у нашай прапагандзе гэты ўчастак яшчэ не карыстаецца любоўю. Гэты ўчастак, як бачыце, не паднят яшчэ на належную вышыню і выпушчан са сферы агітацыйна-масавай работы.

Нам трэба, таварышы, у нашай рабоце заўсёды памятаць вучэнне Леніна і Сталіна аб капіталістычным акружэнні. Нам трэба выхоўваць з людзей нашай вялікай радзімы, совецкіх патрыётаў, адданых справе Леніна — Сталіна. Нам трэба весці работу, весці нашу агітацыю і прапаганду па ўмацаванню абароннай магутнасці нашай краіны, быць заўсёды пільнымі, непрымірымымі і бязлітаснымі да ворагаў народа.

Усе гэтыя задачы патрабуюць нашай упартай і большэвіцкай работы ва ўсёй агітацыі. Нам трэба знаёміць працоўных з міжнароднымі становішчам, каб кожны ведаў, што зараз робіцца ў Іспаніі і ў Кітаі.

Я заклікаю вас, таварышы, улічваючы ўвесь накоплены вопыт, усю праробленую велізарную работу, яшчэ больш узяцца за авалоданне тэорыяй Маркса—Энгельса—Леніна — Сталіна, за вывучэнне гісторыі нашай слаўнай большэвіцкай партыі, за вывучэнне нашых грандыёзных перамог.

Таму наша задача — яшчэ больш яшчэ глыбей, яшчэ мацней, яшчэ напорысцей праводзіць нашу агітацыю і прапаганду, і ў нас ёсць упэўненасць, што мы з гэтымі задачамі справімся, бо намі кіруе сталінскі Цэнтральны Камітэт ВКП(б) і вялікі Сталін. **(Бурныя апладысменты)**.

Удзельніца Усебеларускай нарады агітатараў тав. Шупякова (Гомсельмаш).

ПРАМОВА тав. ФРЫДЛЯНД

(Агітатар Ставіцкага выбарчага ўчастка Асіпавіцкага раёна)

Раённы камітэт комсамола даручыў мне быць агітатарам. Я вельмі ўзрадавалася і адразу-ж пачала думаць аб тым, як лепш правесці гэту работу, каб апраўдаць давер'е ленінскага комсамола. Намеціла што рабіць на сваім выбарчым участку.

Калі прыехала на выбарчы ўчастак, я пазнаёмілася з людзьмі, арганізавала 3 гурткі па вывучэнню Палажэння аб выбарах і аб Сталінскай Канстытуцыі. Заняткі я праводзіла асобна з хатнімі гаспадынямі, асобна з працуючымі з такім разлікам, каб ахапіць усіх выбаршчыкаў.

Да заняткаў старанна рыхтавалася, каб лепш і больш цікава прыпаднесці той ці іншы матэрыял, каб мяне зразумелі.

Памяшканне, дзе праводзіла заняткі — у лепшага калгасніка-стаханаўца тав. Кажэра — я ўпрыгожыла, зрабіла спецыяльную вітрыну з газетных выразак, з журнала «СССР на стройке», затым выпусціла там насценную газету, павесіла плакаты, партрэты правадыроў.

Я рабіла падворныя абходы да тых, хто не мог наведваць заняткі. Гутаркі аб выбарах я ўвязвала з дасягненнямі нашай соцыялістычнай радзімы, з падзеямі ў нашай краіне і за граніцай. Калгаснікі былі вельмі зацікаўлены.

Хачу падзяліцца як праходзілі ў нас выбары. Выбары пачаліся ў 6 гадзін і поўнасцю закончыліся да 3-х гадзін дня. Без пятнаццаці мінут шэсць гадзін мы бачылі цэлыя вераніцы калгаснікаў, якія спяшаліся да сваіх выбарчых участкаў. Калгаснікі калгаса «Перамога» прыбралі прыгожа самых лепшых коней і з бубенчыкамі прыехалі на ўчастак. Глядзіш, і душа радуецца, што ў ранейшай глухой вёсцы так добра арганізавалі справу.

Асабіста я аддала ўсю сваю ўвагу справе выбараў, каб апраўдаць высокае званне члена ленінскага комсамола. Я мабілізавала ўсю грамадскасць, і ўсе ішлі мне насустрач. Пасля выбараў я была на сваім участку толькі 2 разы. Выпусціла там пасля выбараў насценгазету. Дастала для свайго ўчастка многа добрых журналаў, кніг. Калгаснікі чытаюць іх. Вядома, пасля выбараў я зрабіла мала, але я больш зраблю. Я зраблю ўсё, што патрабуюць ад мяне комсамол і партыя.

ПРАМОВА тав. СЕЛІВАНАВА

(Даверанная асоба, Дрыса)

Я лічу для сябе асабліва ганаровым быць даверанным, выконваць такую адказную задачу, як агітацыя за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных.

Трэба сказаць, што праводзіць агітацыю нам было лёгка, а лёгка таму, што мы масам расказвалі аб соцыялістычнай рэчаіснасці, якую рабочыя, калгаснікі ў сучасны момант бачаць і адчуваюць у практычным жыцці.

Хто чытаў выступленне тав. Дзімітрава на сходзе выбаршчыкаў, той памятае, што ў Германіі ў часе выбараў самі дэпутаты ездзяць па ўчастках і гавораць: «калі мяне выбярэце, то я вам мост пабудую» і т. д. Нашым дэпутатам гэтага не трэба рабіць, бо кожны калгаснік, кожны рабочы цвёрда ведае, што справа нашай партыі, справа совецкай улады не абяцанні, а жывыя факты.

З'яўляючыся даверанным участка калгаса «Юны мір», Дрысенскага раёна, я павінен сказаць, што зараз там выключная актыўнасць калгаснікаў, палітычная згуртаванасць, адданасць справе партыі Леніна—Сталіна.

У маім распараджэнні было 8 агітатараў. Але я паставіў перад сабой задачу мець актыў. Так і зрабіў. Мабілізаваў усіх настаўнікаў, калгасны актыў, размеркаваў іх па ўчастках, прымацаваў кожнага да пэўнага пункта. Апрача таго, асабіста мной былі праведзены па чатыры і нават больш сходаў. На сходы прыходзілі з асаблівай актыўнасцю і згуртаванасцю. Мы растлумачвалі, за каго будзем галасаваць.

У наш участак уваходзіла 5 калгасаў радыусам у 2 кілометры. Галасаванне ў нас закончылася ў 2 гадзіны дня. Характэрны момант, што адна 115-гадовая старушка з'явілася на выбары а палове сёмай гадзіны раніцы і з выключна радасным хваляваннем апусціла свае бюлетэні ў выбарчую урну.

Зараз пастаўлена задача, каб замацаваць тую актыўнасць, якая была ў час выбараў, каб агітатары праядаўжалі ў далейшым весці агітацыйную работу. Наш райком партыі склікаў нараду ўсіх агітатараў, паставіў канкрэтную задачу — весці падрыхтоўку да сяўбы і быць агітатарам сярод калгаснага сялянства.

Я ў далейшым буду адказваць за свой участак, за падрыхтоўку прапагандыстаў у правядзенні ўсёй агітацыйна-масавай работы. Я паехаў на ўчастак, склікаў прапагандыстаў, якія ўдзельнічалі ў выбарах, забяспечыў іх адпаведнай літаратурай, дапамог выпусціць насценгазету ў калгасе «Юны мір». Абяцаю замацаваць той актыў, які быў у час выбараў, каб ён заўсёды вёў адпаведную масавую работу ў калгасах.

ПРАМОВА тав. ГЕРЧЫКАВАЙ

(Настаўніца, беспартыйная)

Калі я даведалася аб тым, што райком партыі зацвердзіў мяне, беспартыйную настаўніцу, агітатарам, гэта было для мяне вялікай і радаснай падзеяй. Я зразумела ўсю адказнасць, якая кладзецца на мяне, як на агітатара, і рашыла прыкласці ўсе свае старанні, усё сваё ўменне, каб апраўдаць гэта давер'е.

Як я працавала? Па-першае, да кожных заняткаў я папярэдне грунтоўна рыхтавалася. Яшчэ да таго, як праводзіць заняткі раілася з таварышам, членам партыі.

Кожны раз, растлумачваючы той або іншы артыкул выбарчага закона, я тут-жа праводзіла паралель паміж законамі СССР і капіталістычных краін. Да прыкладу, гаворачы аб усеагульных выбарах у нас, я напаміпала слухачам такія агульнавядомыя абмежаванні ў капіталістычных краінах, як аседласць, маёмаснае становішча, расавае адрозненне, бяспраўе жанчын і т. д. Часта выкарыстоўвала асобныя артыкулы з газет.

Пасля кожнай гутаркі былі яркія выступленні. 70-гадовая старуха тав. Тручанская расказвала аб змрочным сваім жыцці ў царскай Расіі.

Калгасніца тав. Вайнер расказвала аб тым, што яна і яе муж атрымалі ў гэтым годзе вельмі багаты працадзень. Яе дзеці пры совецкай уладзе атрымалі асвету, тры яе дачкі—настаўніцы. Характэрна, што 12 снежня, у дзень выбараў, апускаючы ў урну канверт з бюлетэнямі, тав. Вайнер усклікнула: «Няхай жыве наш друг і настаўнік таварыш Сталін!»

Вось як мы даводзілі да мас выбарчы закон. Я старалася праз біяграфіі нашых кандыдатаў давесці да сазнання сваіх слухачоў роль большэвіцкай партыі, роль таварыша Сталіна.

Вялікім недахопам я лічу тое, што пасля выбараў я яшчэ не праводзіла заняткаў са сваімі слухачамі. Праўда, намётка, план, што з імі праводзіць, — у мяне ёсць. Я думаю, з імі прапрацаваць падзеі ў Кітаі, падзеі ў Іспаніі і затым пачаць рыхтаваць іх да надыходзячых выбараў у Вярхоўны Совет БССР.

ПРАМОВА тав. ФУРМАНА

(Сакратар парткома Магілеўскага тру бал'цейнага завода)

Партыйная арганізацыя нашага завода ў дні падрыхтоўкі да выбараў вылучыла 29 агітатараў, якія актыўна працавалі на выбарчым участку. Многія з іх зараз падаюць заявы аб уступленні ў рады большэвіцкай партыі. Партком прыняў у партыю лепшага агітатара, стаханаўца, які перавыконвае вытворчую норму на 160—170 проц., тав. Верхаглядава. Таксама прынялі ў кандыдаты партыі былых членаў выбарчай камісіі, лепшых стаханаўцаў — тт. Ванцэвіча, Берына, Бондарава і 8 чалавек у групу спачуваючых, з якіх 4 працавалі агітатарамі на выбарчым участку. У партком падалі заявы аб жаданні ўступіць у групу спачуваючых яшчэ 5 таварышоў.

Партарганізацыя замацоўвае масава-палітычную работу на ўчастку. Усе агітатары асталіся на сваіх месцах, актыўна працуюць у масах працоўных. Парткомам праведзена нарада агіткалектыва, раздана літаратура на розныя палітычныя тэмы, якія неабходна зараз вывучаць у гуртках.

Агітатар тав. Верхаглядаў пасля выбараў арганізаваў 2 гурткі з ахопам 30 хатніх гаспадынь. У гуртках вывучалі прамову таварыша Сталіна на перадвыбарчым сходзе Сталінскага раёна гор. Масквы. Вывучана таксама тэма «15 год стварэння СССР».

Агітатар тав. Салтан актыўна працаваў на выбарчым участку.

Зараз ён арганізаваў тры гурткі з ахопам 50 хатніх гаспадынь. Ён таксама вывучаў у гуртках прамову любімага правадыра. Тав. Салтан штодзенна праводзіць палітычныя гутаркі, наведвае кватэры слухачоў.

Партком выпрацаваў канкрэтны план, які раздан кожнаму агітатару. Мы мяркуем праводзіць гутаркі 5 разоў у месяц і адзін раз у месяц — сходы працоўных.

АГІТАТАР

Фёдар Якаўлевіч— жывы і вясёлы старык. На рэчы ён мае свой погляд, і думка яго сярод калгаснікаў заўсёды ўспрымаецца з задаволенасцю. Ведаюць яго і шануюць комсамольцы Недашоўскай пярвічнай арганізацыі. І не выпадкова з ім у комсамольцаў вялікая сувязь, дружба.

Дзве даты замацавалі гэту сувязь, дзве акалічнасці зрабілі Фёдара Якаўлевіча Юрчанка—загадчыка гаспадаркай калгаса «Чырвонаармеец», Магілеўскага раёна, 62-гадовага калгасніка-старыка, чалавекам вядомым, чалавекам-агітатарам. Першая дата—люты 1930 г. Тады ў вялікі марозны дзень, аднавяскоўцы пагаварвалі, што Фёдар з глузду з'ехаў. А было толькі тое, што ён першым у калгас запісаўся. Толькі на наступны дзень пачалі кумекаць, што стары Юрчанка не жартуе, што стары Юрчанка жыццё новае сустракаць на старасці год сабраўся. І пайшла вёска Недашоўка, за выключэннем «цвёрдалобых», у калгас. Прыклад старыка, які прайшоў школу параба ў памешчыка, школу непрывабнай індывідуальнай дробнай гаспадаркі, быў неабходны, жыццём выклікаьы.

Другая дата адбылася роўна праз сем год. Гэта самая знамянальная дата ў жыцці старога Фёдара. Месяц тав. Юрчанка рыхтаваўся да гэтай даты. Рыхтаваўся дбайна, клапатліва. Ён узняў на ногі моладзь, калгасных актывістаў, старыкоў. Дзень 12 снежня 1937 года—астанецца ў яго памяці назаўсёды. У падрыхтоўцы да гэтай даты Фёдар Якаўлевіч праявіў сябе вылатным агітатарам, аўтарытэтным чалавекам на выбарчым участку № 89.

Такія дзве даты стварылі вядомасць радавому калгасніку, старому беларускаму селяніну, палітычныя правы якога трымалі пад спудам памешчыкі, эксплаататары, кулакі.

**

І вось стаіць зараз Фёдар Юрчанка на трыбуне Усебеларускай нарады агітатараў. Яго слухаюць уважліва, з павагай. Ад радаснага хвалявання стары крапае сваю бараду, нібы яна вытак яго красамоўства.

— Па свойму я раскажу.... як разумею... растлумачу сваю работу, якую я праводзіў у час выбараў,—гаворыць стары. — Я ганаруся, што на мяне ўсклалі такую работу, што партыя і совецкая ўлада нават і мне—старому чалавеку, — даверылі такую вялікую справу...

Тав. Юрчанка з ахвотай працаваў даверанай асобай. Не горш маладых здолеў наладзіць агітацыйна-масавую работу. У яго было для гэтага толькі шчырае жаданне. Усё-ж астатняе само прышло. На дапамогу старому прышлі комсамольцы Башарымаў, Барчан, Галкоўскія. Разам з імі Юрчанка агітаваў за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных.

Апрача гурткоў, якія працавалі бесперабойна, Юрчанка забяспечыў агітацыю па дамах, з кожным выбаршчыкам паасобку. Комсамольцаў стары навучаў:

— У нас ёсць яшчэ хутары. Калгаснік ад калгасніка жывуць за палову кілометра, а то і кілометр адзін ад аднаго. А трэба з кожным працаваць. Ды не трэба забываць, рэбяткі, што вёска ад горада яшчэ адстае. Праўда, асталося некалькі сантыметраў, каб дагнаць горад, але яшчэ не зышлося...

Простая і вобразная агітацыя была і на ўчастку. Тав. Юрчанка сістэматычна правяраў работу агітатараў. Цяжкавата было хадзіць пехатою, каня ўзяў. Нельга было пускаць справу на самацёк. Фёдар Якаўлевіч гаворыць:

— Хлопцы пойдуць праводзіць работу, а я ўслед правяраю. Дзе няма праверкі, там няма спраў...

Сам Юрчанка справу меў больш са старыкамі. Не ўсё яны так хутка зразумелі. Многім думалася, што на ўчастку трэба быць увесь час з 6 да 12 гадзін.

— Не, старушкі мае,—гаварыў Фёдар Якаўлевіч, звяртаючыся да старых,—не так справа абстаіць. За час з 6 да 12 гадзін павінны прайсці і прагаласаваць 163 чалавекі...

Старога разумелі. Яму былі ўдзячны. А калі ён арганізаваў прыезд за старымі на конях, дык не паверылі спачатку. Ля гаспадаркі старыкоў у часе іх галасавання дзяжурылі калгаснікі-актывісты. Не было межаў радасці старыкоў. Галасавалі ўсе, і да двух гадзін дня ўсе выбаршчыкі апусцілі свае бюлетэні.

Калі члены ўчастковай камісіі пасылалі старыка адпачыць, ён адмаўляўся, бо не жадаў здымаць з сябе адказнасці, і турбаваўся, каб «мякка не пасцялілі, а потым не было жостка спаць».

І пасля выбараў Фёдар Якаўлевіч прадаўжае сваю работу. Ён расказвае аб агітацыйна-масавых мерапрыемствах, якія праводзіць зараз у сувязі з падрыхтоўкай да веснавой сяўбы, расказвае пра недахопы ў кіраўніцтве справай агітацыі з боку райкома партыі. Удзельнікі нарады горача яго падтрымліваюць.

— Многія прапановы робіш, сігналізуеш,—гаворыць т. Юрчанка, — але ў раёне ўсё кладуць часта пад сукно. Такое становішча не можа быць. Лепш, як кажа прыказка, зайца лавіць па свежаму следу...

Старык заклікае да павышэння пільнасці, заклікае працаваць лепш. Сівізна валос яго, жыццёвая праўда, шырокая барада і радасны, зяючы твар падкупляюць удзельнікаў нарады, выклікаюць буру апладысментаў.

І як не радавацца, як не ганарыцца такімі шчаслівымі старыкамі, шчасце якіх у справах хоча праяўляць сябе, шчасце якіх гордасць выклікае. Выбарчая кампанія ў Вярхоўны Совет выхавала дзесяткі, сотні такіх адданых і шчырых агітатараў, радавых з радавых беспартыйных будаўнікоў соцыялістычнага грамадства. А жыццё іх—самы лепшы агітатар!

П. КАВАЛЁЎ.

У ЛЮБАНІ БЕСПАКАРАНА АРУДУЕ ВОРАГ

...іраўнікі Любаньскага раёна многа ...бочуць аб пільнасці, шумяць аб не...днасці ліквідацыі астаткаў шкодніц... а сапраўднай барацьбы і большэвіц... работы няма. Гэтае ратазейства і па...чную бясклопатнасць умела скарыс...ваюць агенты польскіх шпіёнаў і пра...яць сваю шкодніцкую, падрыўную ра...

...а пасадзе старшага ветэрынарнага ...а ўжо два года працуе і працягвае ...ніцкія планы стаўленік польскіх ...наў Карасёў. У 1935 годзе ён імі на...ван у Любань быццам для «ўмацаван... пагранічнага раёна. Пры дапамозе ...а замаскаваўшыхся ворагаў Карасёў ...а заваяваў «аўтарытэт», уцёрся ў ...р'е палітычных сляпцоў — кіруючых ...тнікаў райкома партыі і райвыкан... . Ён мала сядзіць на месцы, часта ...зджае па калгасах. Няма слоў, «ра...» ў яго сапраўды многа. З прыездам ...сёва ў раён у коней «з'явіліся» ане...і менінгіт, а ў свіней — чума. Гэта ...оба ў раёне набыла шырокія разме... За 1936—37 год конскае пагалоўе ...шылася на 24 проц.

...асобных калгасах конскае пагалоўе ...эты год знішчана амаль напалову. ...у калгасе «Авангард» загінула 35 ...й, у калгасе «1 жніўня»—23 коні, у ...асе «Дружба» — 24 коні і т. д. Хва... занесена іменна ў найбольш буйныя ...шыя конегадоўчыя фермы раёна, як у ...асы «Авангард», «Асвета», «Пабеда», ...рнік», «Будаўнік», «1 жніўня» ...ш. Ворагі народа распаўсюджвалі гэ... хваробы, каб падарваць моц калгасаў ...ожнае жыццё калгаснікаў.

...я таго, каб аслабіць барацьбу з хва... [illegible] ...каня. І толькі тады, калі загінула больш паловы коней, Карасёў прызнаў, што там анемія.

Тое-ж і са свіннямі. Карасёў загадзя ведаў, што процічумная сываратка віцебскім бактэрыялагічным кабінетам гатавалася па-шкодніцку, але ён яе прышчапляў свінням і замест сапраўднай барацьбы з чумой, распаўсюджваў хваробу, знішчаў свіное пагалоўе. Такім шляхам былі знішчаны свінні ў калгасах «Чырвоны комунар», «1 жніўня», «Большэвік» і ў радзе іншых.

Гаспадары Карасёва — польскія шпіёны, якія арудавалі ў Наркамземе БССР, за стараннае выкананне шкодніцкіх планаў па знішчэнню конскага і свінога пагалоўя ўзнагародзілі яго замежнай «навуковай» камандыроўкай.

Стаўленік ворагаў Карасёў увесь час займаўся вочкаўціральствам, ашукваў даверлівых і бесклапотных кіраўнікоў раёна, уводзіў у заблуджэнне сумленных ветэрынарна-заатэхнічных работнікаў аб прычынах захворвання і падзяжу коней і свіней. Свой чалавек, ліслівец і падхалім у кругу начальства, ганарысты, грубіян і душыцель крытыкі сярод сваіх падпарадкаваных і ў калгасах — такі твар Карасёва.

Сігналы аб шкодніцкай дзейнасці Карасёва паступалі ў райком КП(б)Б і РВК, але там да іх не прыслухоўваліся. На адным з пасяджэнняў райкома партыі старшыня Ямінскага сельсовета т. Міхаленя заявіў аб шкодніцкай дзейнасці Карасёва, але былы сакратар райкома тут-жа выступіў і запэўніў членаў райкома, што гэта — хлусня, што Карасёў «сумленны і добры работнік». А былы старшыня райвыканкома на адным з банкетаў падняў тост за здароўе Карасёва.

[illegible]

С. В.

Недапушчальныя адносіны да хворых

[illegible]

Б. П.

Забытае будаўніцтва школы

[illegible] ...кая будаўнічая кантора два разы ...ла абяцанне закончыць будаўніцтва: ...атку — да кастрычніцкіх свят, по... — да дня выбараў у Вярхоўны Совет СССР, і абодвы разы абяцанне аста... толькі абяцаннем.

...ж тым, у старой школе займаюцца [illegible] ...насць дошак, у той час, як іх можна было дастаць ужо даўно. Будкантору, таксама як і слупкі райана, нікольк не турбуе той факт, што дзеці прымушаны вучыцца ў халоднай, поўразваленай старой школе.

Настаўнікі: ТОЎСЦІК, КРОТ, БАБРОЎСКАЯ, ДРАЗДОВІЧ.

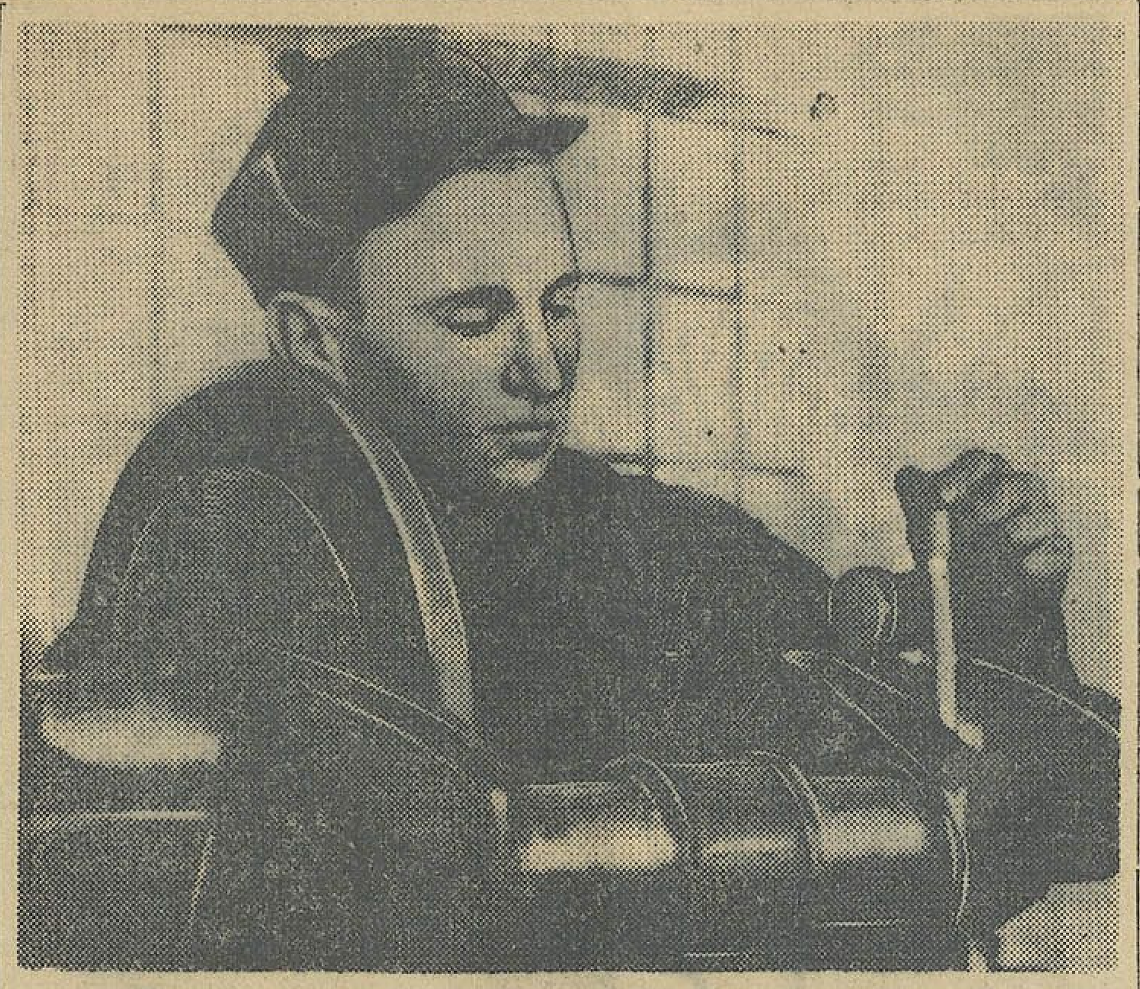

Рабочы Лепельскай машынна-трактарнай майстэрні [illegible]

СТАХАНАЎСКАЯ БРЫГАДА

Іх трое, комсамольцаў — Маісей Нодэльман, Фёдар Кускоў і Вікенцій Каліноўскі. [illegible]

3 ростам кваліфікацыі расла прадукцыйнасць і падымаўся іх аўтарытэт.

— Добра працуе, — вельмі часта было чуваць ад майстраў, рабочых па адрасу Нодэльмана ці Кускова.

Калі ў краіне разгарэлася полымя стаханаўскага руху, рабочы завода тав. Ляпешка ўпершыню дабіўся высокай прадукцыйнасці — 307 проц. за змену. Глыбока ўдумваючыся ў сутнасць тэхналагічнага працэсу, дэтальна вывучыўшы ўсе вытворчыя «дробязі», Фёдар Кускоў 26 лістапада 1937 года на чыстцы дэталяў да шафаў устанавіў новы рэкорд — выканаў зменную норму на 418 проц.

Фёдар Кускоў расказвае:

— Сваёй высокай выпрацоўкі дабіўся я шляхам ушчыльнення рабочага дня. Вельмі многа часу (дзве і больш гадзіны) ішло на заточку інструментаў. Перш за ўсё я патрабаваў ад начальніка цэха рэзервовы інструмент і лепшай якасці. Пачаў тачыць яго да работы ў часе абедзенага перапынку.

У часе сталінскай дэкады стаханаўскіх рэкордаў М. Нодэльман, пераняўшы метад Ф. Кускова, перавысіў рэкорд апошняга, даўшы за змену 685 проц. нормы.

Па ініцыятыве комсамольскага камітэта ў першым мэблевым цэху была арганізавана комсамольская стаханаўская брыгада. Маісей Нодэльман стаў брыгадзірам.

[illegible] Інструмент у нас звычайна ляжыць на станку з правага боку, пад рукамі. Як можна больш ушчыльняем свой рабочы дзень.

Да арганізацыі брыгады Вікенцій Каліноўскі выконваў сваю норму не больш як на 120 проц. З першых-жа дзён работы брыгады над ім узяў шэфства Нодэльман.

Каліноўскі дрэнна тачыў жалязку двайніка, і гэта давала многа браку. Брыгадзір указаў таварышу на гэты недахоп і паказаў як трэба тачыць. [illegible]

Дасягнутая імі высокая прадукцыйнасць падняла іх заработак.

Калі раней кожны з іх зарабляў не больш 200 руб. у месяц, то зараз заработная плата дасягае 600—950 рублёў.

Члены брыгады з'яўляюцца прыкладам як на вытворчасці, так і ў грамадскай рабоце.

Нодэльман, Кускоў і Каліноўскі больш месяца працавалі агітатарамі на выбарчым участку і атрымалі найлепшую ацэнку сваёй работы.

Не глядзячы на свае маладыя годы, гэтыя тры комсамольцы, выдатна авалодаўшыя тэхнікай, высока несучы гордае званне стаханаўцаў, карыстаюцца заслужанай пашанай усяго рабочага калектыва завода.

г. Менск. **В. ДВАЖЫНСКІ.**

ПРОДАЖ ЛЕСУ КАЛГАСНІКАМ ТРЭБА НАЛАДЗІЦЬ

[illegible] ...лючнае палітычна-гаспадарчае значэнне.

У Петрыкаўскім, Ушацкім і Барысаўскім лесгасах ужо даўно пачаўся нармальны продаж лесу. Тут вызначаны спецыяльныя ўпаўнаважаныя, якія адпускаюць калгаснікам лес на месцы.

Аднак некаторыя райвыканкомы (Жыткавіцкі, Жлобінскі, Уваравіцкі, Рэчыцкі) [illegible] ...самога РВК. Горацкі, Мсціслаўскі, Віцебскі РВК з гэтага фонда раздалі драўніну розным установам.

Кіраўніцтва лясамі мясцовага значэння пры Наркамземе БССР не кантралюе на месцах, як праводзіцца ў жыццё важнейшая пастанова партыі і ўрада.

Агляд друку

БЕСТУРБОТНЫЯ ГАЗЕТЫ

[illegible]

ВОРАГ У РОЛІ СЛЕДЧАГА

[illegible] ...чым раёна. Шчэрба прыняў актыўны ўдзел у адной контррэвалюцыйнай арганізацыі, якая дзейнічала на Аршаншчыне. Здзекваўся над працоўнымі. Прыводзіліся факты яго антысеміцкіх вылазак, факты хабарніцтва, сувязі са злачыннымі элементамі, скарыстання службовага становішча ў сваіх карысных мэтах.

[illegible] ...пракурора рэспублікі — тав. Шапко. Але незразумела, чаму па сённяшні дзень астаецца следчым раёна Шчэрба.

Мы пытаемся: калі-ж, нарэшце, пракуратура БССР ачысціць аршанскую пракуратуру ад ворагаў і іх прыспешнікаў і дапаможа ліквідаваць вынікі шкодніцтва?

ШЫЛАЎ.

ПАРОЧНЫЯ НОРАВЫ

...ногім, магчыма, памятны паэтычны ...з будаўніка Сульнеса з драмы Ібсена. Герой гэты паказан пісьменнікам, як ...яр выдатнага. Але ўдумайцеся ў гэты ...з, і вы ўбачыце ў ім і трагедыю ар...ктара ва ўмовах капіталістычнага гра...тва. Каб існаваць, Сульнес вымушан абераваць сваю славу ад канкурэнцыі ...ват ад свайго любімага таленавітага ...ня. Вучань гэты пакінуў Сульнеса, як ...кі зразумеў, што настаўнік абкрадае ...толькі яго працу, але і яго законнае ...а на вядомасць. Ці мог Сульнес адно...з інакш да свайго вучня? Наўрад... ка быў архітэктарам падрадчыкам!

...усім іншая карціна ў нашай краіне. ...ны совецкі архітэктар заваліў работай. Славутасць і пашана совецкага архі...ара вымяраюцца яго працай, якасцю работы. Лепшых архітэктараў краіна ...ялізма ўзнагароджвае ордэнамі, вы...іе дэпутатамі ў Вярхоўны Совет. Та... пашана за працу і талент магчыма ...кі ў нашай краіне. І калі ўсё-ж пры гэтых неабмежаваных магчымасцях ...однага творчага спаборніцтва нашых ...тэктараў мы сустракаемся часам з не...овымі норавамі ў іх асяроддзі, то гэта ...ачыцца толькі не зжытымі яшчэ капі...стычнымі перажыткамі.

...зяць хоць-бы архітэктара Ханіна, які ...аваў у гомельскім філіяле Белдзяржпраекту. Не адрозніваючыся ніякімі асаб...мі талентамі, гэты архітэктар лічыў ...э вялікім майстрам архітэктуры. Будучы нейкі час тэхнічным кіраўніком філія... Ханін усяк злоўжываў аказаным яму ...р'ем. Пабольш сарваць з дзяржавы, ...ёды быць навідзу — такі лозунг гэта... «майстра».

...озным сродкамі Ханін дабіваецца ...аполіі на архітэктурныя праекты, уся... зажымае моладзь, стараючыся выжыць з філіяла маладых архітэктараў, як сваіх «канкурэнтаў». Так ён выжыў з філіяла архітэктара Рувінскага і маладога інжынера Канавалава.

— Вы фабзавучнікі, а я — майстар, — заяўляў Ханін маладым архітэктарам, калі тыя асмельваліся яго крытыкаваць.

Пахваляючыся сваім майстэрствам, Ханін у той-жа час бесцырымонна абкрадаў «фабзавучнікаў». Стараючыся выжыць архітэктара Рувінскага, Ханін, замест кіраўніцтва і дапамогі маладому работніку, ведаў толькі адно: бесцырымонна бракаваў яго работы, а потым, уносячы ў іх азначныя дадаткі, выдаваў работы Рувінскага за свае. Так было з праектам дома Советаў для г. Мазыра, і з праектам крытага рынку для Гомеля.

Машэнніцкімі прыёмамі Ханін дабіўся таго, што месячны заработак Рувінскага знізіўся да 200 рублёў! Рувінскі спрабаваў пратэставаць, але арудаваўшы тады ў Наркамгасе рэспублікі вораг народа, які быў у той-жа час старшынёй саюза архітэктараў, заступіўся за Ханіна і скасаваў загад начальніка гомельскага філіяла аб вызваленні Ханіна ад абавязкаў тэхкіраўніка. Рувінскі вымушан быў пакінуць працу.

Што-ж уяўляе сабой Ханін, як «майстар»? Яму нельга адмовіць у некаторым будаўнічым вопыце і архітэктурных навыках, але не больш. Прааналізуем бегла яго апошнюю работу. Пачнем з праекту рэканструкцыі гасцініцы ў Гомелі. Рэканструкцыю гасцініцы Ханін запраектаваў такім чынам, што санітарныя вузлы патрабуюць дадатковага ўмацавання канструкцыі перакрыцця і пабудовы калон. Неабходнасць у гэтым выявілася толькі пры распрацоўцы рабочых чарцяжоў. Ясна, што ўсё гэта патрабавала дадатковых сродкаў, не ўлічаных як праектам Ханіна, так і каштарысам.

Характэрна, што спецыяльная камісія, якая знаёмілася з праектам рэканструкцыі гасцініцы, прызнала праект далёка недапрацаваным. Ханіну было прапанавана гэты праект дапрацаваць, але ён ад гэтага катэгарычна адмовіўся, зваліваючы ўсю віну на малодых работнікаў філіяла. Усё гэта прывяло да зрыву тэрмінаў рэканструкцыі гасцініцы.

Другая работа Ханіна—праект 75-кватэрнага жылога дома для Гомеля. Праект гэты зусім не адпавядае новым патрабаванням да архітэктуры жылля. Будынак—пяціпавярховы. У першым паверсе Ханін запраектаваў 6 гандлёвых памяшканняў плошчаю ад 50 да 80 кв. метраў. Не магазіны, а маленькія крамкі! Планіроўка кватэр таксама няўдалая. У доме вялікае мноства лесвічных клетак. Фасад вырашан у канструктывісцкім духу. Праўда, галоўную частку будынка, афармляючую рог, Ханін прапанаваў афарміць свайго роду каланадай вышынёй у 5 паверхаў, але каланада гэта лічыцца як прыстаўная.

Характэрна, што праект гэтага дома быў справядліва забракован яшчэ гомельскім архітэктурным советам, але Ханін гэтым не задаволіўся. Ён прывёз гэты праект на разгляд Наркамгаса, спачатку сваёй рукой надпісаўшы пад рашэннем гомельскага архітэктурнага совета, што думка апошняга адносіцца толькі да вымыслаў сакратара совета і што ў цэлым яго праект нібы быў архітэктурным советам ухвалены. Гэта фальсіфікацыя, вядома, не дапамагла. Праект Ханіна Наркамгас забракаваў.

Мы падрабязна спыніліся на характарыстыцы Ханіна толькі для таго, каб адначасна паказаць і ганебную нерасparaдчасць ведаючых гомельскім філіялам кіраўнікоў з Наркамгаса і Белдзяржпраекту, так і праўлення саюза беларускіх архітэктараў. Усе гэтыя прыцісканні малых спецыялістаў маглі рабіцца толькі ў атмасферы патурання з боку арудаваўшых у Наркамгасе ворагаў народа і палітычна блізарукіх начальніка Белдзяржпраекту Руднікава і членаў праўлення саюза архітэктараў.

Што можна сказаць аб саюзе беларускіх архітэктараў? Рэспубліканскі друк не раз сігналізаваў, што саюз гэты працуе дрэнна, што, не гледзячы на змену кіраўніцтва саюза, належных змен у яго рабоце ўсё яшчэ не наступіла.

Гэта з усёй відавочнасцю паказаў і праведзены нядаўна перавучот членаў саюза архітэктараў. Мэта гэтага перавучоту — вывучэнне творчай і грамадскай практыкі кожнага архітэктара, ачыстка саюза ад ворагаў і чужых нашай справе прайдох. Аднак, праўленне саюза не надала гэтаму перавучоту належнага значэння.

Пры перавучоце гаварылі аб чым хочаце, але вельмі мала гаварылі аб творчай і грамадскай практыцы таго ці іншага архітэктара. А пагаварыць і задумацца ёсць над чым. Палітычнае ратазейства кіраўнікоў Белдзяржпраекту, прывяло да таго, што праробленая работа па планіроўцы гарадоў Беларусі падлягае значным пераробкам.

Або возьмем лозунг «архітэктар, на рыштаванні!». Што ў гэтых адносінах саюзам архітэктараў зроблена? Нічога. На рыштаваннях будоўляў па-ранейшаму працуе толькі адзін архітэктар — Воінаў. Астатнія-ж нязменна сядзяць за столікамі, наіўна думаючы, што такім шляхам яны могуць творча вырасці. У рэзультаце такога сядзення ў кабінетах, творчасць многіх нашых архітэктараў, у прыватнасці архітэктараў Белдзяржпраекту, па сутнасці справы, закасцянела, абмяжоўваецца даўно ўжо ўстарэлымі канонамі праектавання. Праўда, у гэтым вінаваты і ведаючыя будаўніцтвам арганізацыі, якія не прыцягваюць архітэктараў на рыштаванні.

Як ужо можна было заключыць са сказанага вышэй, у саюзе архітэктараў не любяць крытыкі і самакрытыкі. Зусім не працуе, напрыклад, крытычная секцыя, якая павінна ставіць на абмеркаванне архітэктурнай грамадскасці праектныя работы архітэктараў. Нічога не робіцца праўленнем саюза і па палітычнаму выхаванню архітэктараў.

Усё гэта, вядома, не выпадкова. Бяда ўся ў тым, што сярод саміх членаў праўлення пераважаюць склочніцтва, зазнайства і безадказнасць. Гэта-ж факт, што многія архітэктары толькі пры перавучоце членаў саюза даведаліся, напрыклад, што адказны сакратар саюза архітэктар Чачотка выключан пярвічнай партарганізацыяй з партыі. Характэрна, што аб гэтым факце сам старшыня праўлення Брэгман даведаўся толькі праз месяц пасля выключэння Чачоткі.

Да рэчы, пра Брэгмана. Усім архітэктарам добра вядома, што ўзначальваемае Брэгманам архітэктурна-планіровачнае ўпраўленне Менска не спраўляецца са сваёй работай, што замест работы архітэктар Брэгман займаецца пастаяннымі сваркамі і склочніцтвам з гарадскім архітэктарам Рамановым. Абодва яны — маладыя архітэктары, але замест таго, каб дапамагаць адзін аднаму, працаваць дружна, яны стараюцца дыскрэдытаваць адзін аднаго.

Не будзем уваходзіць у падрабязнасці. Няхай у іх разбярэцца Менскі горсовет. Адно ясна, што пры існуючай склоцы не можа быць і гутаркі аб плённай рабоце архітэктурна-планіровачнага ўпраўлення. За прайшоўшы год ні адзін праект, распрацаваны архітэктарамі горсовета, не ажыццёўлен. Зроблена, быццам, шэсць вялікіх праектаў, у тым ліку праект плошчы Советаў, праект рэканструкцыі Совецкай і Пушкінскай вуліц, але ні адзін з іх не давядзен да канца: адсутнічае вертыкальная планіроўка. Бяздзейнасць кіраўнікоў архітэктурна-планіровачнага ўпраўлення прывяла да таго, што з адпушчаных у мінулым годзе на з'ёмку 120 тысяч рублёў фактычна скарыстана 60 тысяч. З 60 тысяч рублёў, адпушчаных на праектаванне, асвоена толькі 25 тысяч.

На жаль, Менскі горсовет свайму архітэктурна-планіровачнаму ўпраўленню не аддае належнай увагі. Да гэтай пары, напрыклад, не зацверджан план рэканструкцыі горада Менска. Гутарка ідзе не проста аб зацвярджэнні гэтага праекту, а аб тым, каб памянёны праект рэканструкцыі быў занава пераглядзен, каб у яго былі ўнесены неабходныя пераробкі і папраўкі, абумоўленыя пагранічным становішчам Менска.

Са сказанага ясна, што гутарка ідзе не проста аб норавах некаторых нашых архітэктараў, а аб іх канкрэтнай, далёка не бліскучай грамадскай і творчай практыцы, звязанай з гэтымі чужымі для совецкіх архітэктараў норавамі. Трэба нарэшце архітэктарам зразумець, што склочніцтва сярод адных архітэктараў, абывацельская адгароджанасць другіх ад жыцця саюза прывялі ўжо саюз беларускіх архітэктараў да вялікіх палітычных правалаў. Вядома, што арудаваўшыя нейкі час у саюзе архітэктараў ворагі народа, якія ўзмоцнена насаджалі гэтыя норавы ў саюзе, карыстаючыся гэтымі норавамі, нямала паспелі нашкодзіць нам у архітэктуры і будаўніцтве.

Наступіў першы год трэцяй сталінскай пяцігодкі. У трэцяй пяцігодцы прадстаяць велізарныя будаўнічыя работы. Высокая і ганаровая работа совецкіх архітэктараў па будаўніцтву новых выдатных жылых дамоў, клубаў і палацаў культуры для свайго вялікага совецкага народа. Будаваць для такога народа можна толькі чыстымі рукамі, будаваць з любоўю і натхненнем, чаго не можа ведаць сучасны архітэктар капіталістычнага Захаду. Совецкі народ не дазволіць ні ханіным, нікому іншаму брудзіць гэтае высокае і благароднае званне совецкага архітэктара.

А. ДАЛІНОВІЧ.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ (Арагонскі) ФРОНТ

Па паведамленню іспанскага міністэрства абароны, апублікаванаму 2 студзеня, рэспубліканскія войскі раніцай узялі штурмам будынак грамадзянскіх улад у Тэруэлі.

Па паведамленню агенцтва Эспань ад 2 студзеня, на фронце Тэруэля з 1 студзеня лютуе мацнейшая бура, якая перашкаджае ваенным аперацыям. Некалькі германскіх самалётаў прадпрынялі спробу палёту над рэспубліканскімі пазіцыямі. З прычыны дрэннай бачнасці, фашысцкія самалёты вымушаны былі ляцець на невялікай вышыні. Рэспубліканскія зенітныя батарэі абстралялі гэтыя самалёты. Адзін з іх быў вымушан зніжацца на рэспубліканскай тэрыторыі, астатнія—прымушаны ўцячы.

Па паведамленню іспанскага міністэрства абароны, 3 студзеня аперацыі на тэруэльскім фронце моцна скараціліся. Мяцежнікі прадпрынялі спробу перайсці ў атаку пры падтрымцы танкаў з Конкуда ў напрамку на Тэруэль. Аднак, гэта атака была лёгка адбіта рэспубліканскімі войскамі. Рэспубліканцы адваявалі частку пазіцый у сектары Муэла дэ Тэруэль, захапіўшы два кулямёты і 50 вінтовак.

На іншых франтах не адзначаецца ніякіх значных аперацый.

***

ПАРЫЖ, 4 студзеня. (БЕЛТА). Карэспандэнт агенцтва Эспань паведамляе, што з Лівіі (італьянская калонія ў Паўночнай Афрыцы) працягваюць прыбываць на дапамогу іспанскім мяцежнікам арабскія войскі. 29 снежня ў Малазе было высаджана 900 арабскіх салдат. Трыпалітанцы (арабы Паўночнай Афрыкі) былі дастаўлены на барту парахода, які меў сцяг фашысцкай Германіі. Салдаты неадкладна былі накіраваны ў Гранаду (на паўднёвым фронце).

***

ЛОНДАН, 3 студзеня. (БЕЛТА). Сёння выехала ў Іспанію па запрашэнню іспанскага ўрада першая група членаў англійскага парламента—лейбарыстаў — у складзе 9 чалавек.

ГЛЕБА ХІСТАЕЦЦА ПАД НАГАМІ ПОЛЬСКАЙ БУРЖУАЗІІ

ВАРШАВА, 4 студзеня. (БЕЛТА). Польскія апазіцыйныя газеты аднадушна прызнаюць, што асноўнымі вынікамі 1937 года ў Польшчы з'яўляюцца: поўнае разлажэнне ўрадавага лагера, пагоршанне становішча працоўных мас і рост усеагульнага незадаволення пануючым у Польшчы рэжымам. Адначасова газеты малююць вельмі змрочныя перспектывы 1938 года, у сувязі з насоўваючайся пагрозай новага сусветнага эканамічнага крызіса.

Газета польскіх сацыялістаў (ППС) «Дзеннік людовы» піша: «Думка большасці эканамістаў такая, што мы ўступаем у перыяд новага крызіса. Што будзе тады з Польшчай?»

«Створаны ў мінулым годзе ўрадавы лагер нацыянальнага аб'яднання (новая фашысцкая партыя, створаная палкоўнікам Коцам), — піша газета «Полонія», — не выканаў нават сваёй непасрэднай задачы: ён не здолеў прыпыніць працэс разлажэння ва ўрадавым лагеры, расколатым на шматлікія групы. Працэсу разлажэння «вярхушкі» адпавядала нарастаючае ў масах перакананне ў неабходнасці карэннай перабудовы палітычных і сацыяльных адносін у Польшчы».

«З шырокіх прастораў польскай вёскі, — працягвае газета, — прапітаных крывёю сялян у трагічныя дні аўгустоўскай забастоўкі, да гарадоў падступае стыхійны народны рух. Шлях, пройдзены сялянствам ад вёскі Новасельцы (дзе ў 1936 г. адбыўся 200-тысячны з'езд сялян) да сялянскай забастоўкі, дае ўяўленне аб маштабах і дынаміцы гэтага руху».

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

ШАНХАЙ, 4 студзеня. (БЕЛТА). Паведамленняў аб развіцці ваенных аперацый на цэнтральным фронце за апошнія суткі не паступала. Па вестках кітайскага друку, за апошні час у многіх раёнах Цэнтральнага Кітая актыўныя аперацыі разгортваюць кітайскія партызанскія атрады, якія дзейнічаюць у тыле японскіх войск. Газета «Хуамейваньбао» ўказвае, што хапя ў раёне Шанхай — Нанкін — Ханчжоу, разам з падсобнымі часцямі, знаходзіцца каля 200 тысяч японскіх салдат, але ўсе яны сканцэнтраваны, галоўным чынам, па лініі чыгунак. У раёнах-жа, далёкіх ад чыгунак, японскія войскі баяцца з'яўляцца.

У ПАЎДНЁВЫМ КІТАІ

ЛОНДАН, 4 студзеня. (БЕЛТА). У сувязі са спробамі японцаў пачаць ваенныя аперацыі на ўзбярэжжы Паўднёвага Кітая, у Ганконгу (англійская ваенна-морская база) абвешчана аб правядзенні раду надзвычайных мер, прадастаўляючых мясцовым англійскім уладам самыя шырокія правы. Уладам прадастаўляецца права цэнзуры, арышту і пакарання западазроных асоб без суда, а таксама права канфіскацыі маемасці, транспарту і складаў і вобыскаў любога дома без папярэджання.

ПАХОД СУПРОЦЬ МАЛАЙ АНТАНТЫ

ЛОНДАН, 2 студзеня. (Уласн. кар. **«Праўды»**). Варшаўскі карэспандэнт газеты «Сендэй Таймс» паведамляе, што румынскі пасол у Варшаве, атрымаўшы інструкцыі ад свайго ўрада, меў нараду з польскім міністрам замежных спраў палкоўнікам Бекам. Па вестках карэспандэнта, новы румынскі прэм'ер Гога спадзяецца ў самы бліжэйшы час дабіцца тройственай згоды паміж Польшчай, Румыніяй і Югаславіяй «для барацьбы супроць комунізма». Апрача таго, мяркуецца, па словах карэспандэнта, што гэтыя тры краіны зоймуць аднолькавую пазіцыю ў адносінах да Лігі нацый.

Карэспандэнт далей указвае, што па думцы варшаўскіх палітычных колаў, цеснае супрацоўніцтва паміж Польшчай, Румыніяй і Югаславіяй надзвычайна аслабіць Малую Антанту.

Гутарка тав. Майскага з Ідэнам

ЛОНДАН, 2 студзеня. Паўпрэд СССР у Англіі тав. Майскі быў запрошан англійскім міністрам замежных спраў Ідэнам у міністэрства замежных спраў, дзе ён меў з ім доўгую гутарку.

У кітайскім ваенным лазарэце. НА ЗДЫМКУ: кітайская студэнтка працуе ў якасці медыцынскай сястры. (СФ).

ПАСЛАННЕ РУЗВЕЛЬТА КАНГРЭСУ

ВАШЫНГТОН, 3 студзеня. (БЕЛТА). У сувязі з адкрыццём чарговай сесіі кангрэса прэзідэнт ЗША Рузвельт звярнуўся да кангрэса з пасланнем. [illegible]

«Мы, — указвае Рузвельт, — [illegible]

[illegible]

ДОБРАЯ ІНІЦЫЯТЫВА

Учора ў менскім Доме партактыва адбыўся сход прыбіральшчыц, [illegible] Сталінскага раёна. [illegible]

Трэба вітаць ініцыятыву Сталінскага РК КП(б)Б, які склікаў такі сход.

КІНО

„ДАЧКА РАДЗІМЫ"

(НОВЫ ГУКАВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ ВЫТВОРЧАСЦІ БЕЛДЗЯРЖКІНО)

Патрыятычную і хвалюючую тэму ўзнімае новы фільм Белдзяржкіно «Дачка Радзімы» (сцэнарый І. Зельцара, пастаноўка заслужанага дзеяча мастацтва В. Корш-Сабліна).

Савецкая Беларусь — фарпост СССР на рубяжы з капіталістычным Захадам. [illegible]

[illegible]

Т. ХАДКЕВІЧ.

1.770 ПРОЦ. НОРМЫ

БАБРУЙСК. (Спец. кар. «Звязды»). 3-га студзеня вядомыя стаханаўцы машынабудаўнічага завода імя Сталіна тт. Мац і Зляткін устанавілі новы рэкорд, адштампаваўшы ўручную 72 лапаткі да турбін. Зменная норма імі выканана на 1.770 проц. За гэты дзень яны зарабілі 285 руб.

НОВЫЯ ЛЯЧЭБНЫЯ ЎСТАНОВЫ

Гарады і вёскі, соўгасы і калгасы БССР у 1937 годзе ўзбагаціліся значнай колькасцю новых лячэбных устаноў, галоўным чынам, па ахове здароўя маці і дзіцяці. Уступілі ў эксплаатацыю 34 яслі на 2.102 ложкі, 14 радзільных дамоў на 185 ложкаў і 3 малочныя кухні.

У гэтую колькасць не ўваходзяць яслі і радзільныя дамы, пабудаваныя ў раёнах, у калгасах на мясцовыя сродкі.

У 1938 годзе на будаўніцтва ўстаноў па ахове здароўя насельніцтва БССР намечана выдаткаваць звыш 22 мільёнаў рублёў. Працоўныя атрымаюць 27 новых ясляў, 19 радзільных дамоў, 11 малочных кухань і 7 бальніц.

100 КАНЦЭРТАЎ ДЛЯ БАЙЦОЎ І КАМАНДЗІРАЎ

Работнікі мастацтва БССР у дні падрыхтоўкі і святкавання 20-годдзя РСЧА дадуць у часцях каля 100 канцэртаў. Тэатры пакажуць байцам і камандзірам свае лепшыя пастаноўкі.

АНТЫРЭЛІГІЙНЫЯ АГІТМАШЫНЫ

Цэнтральны Савет ваяўнічых бязбожнікаў БССР абсталяваў дзве агітмашыны для правядзення антырэлігійнай работы ў раёнах рэспублікі. Машыны маюць гукавыя кіноўстаноўкі, выстаўкі на тэмы «Паходжанне чалавека», «Сталінская Канстытуцыя СССР», мопраўскі куток і бібліятэчку антырэлігійнай літаратуры. Першы выезд машын у раёны і калгасы Лепельскай і Слуцкай акруг адбыўся ў часе выбараў у Вярхоўны Савет СССР.

На працягу студзеня-сакавіка агітмашыны наведаюць калгасы 18 раёнаў рэспублікі, а таксама Мазырскую, Полацкую і Слуцкую акругі. На месцах прыбыцця агітмашын будуць арганізаваны лекцыі на антырэлігійныя тэмы з дэманстрацыяй наглядных дапаможнікаў. Сёння адна агітмашына выязджае ў Барысаўскі раён, а потым яна пойдзе па маршруту Беразіно, Клічаў, Быхаў, Рагачоў і Асіпавічы.

АГУЛЬНАГАРАДСКАЯ НАРАДА ХАТНІХ ГАСПАДЫНЬ

Менскі гарком КП(б)Б склікае сёння 5 студзеня, у 7 гадзін вечара, у клубе імя Карла Маркса (рог вуліцы К. Маркса і Энгельса) агульнагарадскую нараду актыва хатніх гаспадынь, прысвечаную вынікам выбараў у Вярхоўны Савет СССР і далейшым задачам палітмасавай работы сярод працоўных.

Білеты можна атрымаць у райкомах КП(б)Б.

МЕНГАРКОМ КП(б)Б.

Намеснік адказнага рэдактара
І. М. ОФЕНГЕЙМ.

Беларускі Дзяржаўны драматычны тэатр
студзеня Абан. № 86
САЛАВЕЙ

Кінотэатр «Чырвоная зорка»
ДАЧКА РАДЗІМЫ

Кінотэатр «Пролетарый»
ЛЕНІН У КАСТРЫЧНІКУ

Дзіцячы гукавы кінотэатр
КАРО

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал»
КВІТНЕЮЧАЯ УКРАІНА

Гукавы кінотэатр «Спартак»
АРСЕН

АБАВЯЗКОВАЯ ПАСТАНОВА № 2

МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА СОВЕТА ад 23 снежня 1937 года.
АБ ПАРАДКУ КАРЫСТАННЯ ВАДОЙ СА СТУДНЯЎ, ПОМП І КАЛОНАК гор. МЕНСКА

Менскі Гарадскі Совет пастанаўляе:

1. Абавязаць усе домакіраўніцтвы, установы, арганізацыі і прыватных домаўласнікаў:
а) на працягу 10 дзён адрамантаваць, ацяпліць і прывесці ў поўную спраўнасць належачыя ім студні, помпы і калонкі;
б) утрымліваць іх у поўнай тэхнічнай і санітарнай спраўнасці;
в) рабіць капітальныя і бягучыя рамонты студняў, помп і калонак.
2. Капітальны і бягучы рамонт усіх студняў, помп і калонак робіцца Менвадаканалізацыяй за рахунак домаўладанняў. Рамонт студняў грамадскага карыстання робіцца сродкамі Менвадаканалізацыі.
3. Забараніць пабудову новых студняў, помп і калонак без адпаведнага дазволу Санітарнай інспекцыі і Інспекцыі добрабыта Менкомгаса.
4. Усе ўласнікі студняў, помп і калонак абавязаны адпускаць ваду ўсім жыхарам, пражываючым на тэрыторыі іх домаўладанняў, суседніх домаўладанняў і ўсяму навакольнаму насельніцтву.

За карыстанне вадой з паказаных крыніц вадазабеспячэння ўстанавіць плату ў памеры 30 кап. у месяц з чалавека.

5. Забараніць зачыненне студняў, помп і калонак без асобага дазволу Санінспекцыі.
6. Забараніць спаганяць плату за ваду звыш устаноўленай гэтай пастановай платы.
7. Вінаватыя ў парушэнні гэтай пастановы прыцягваюцца да адміністрацыйнай адказнасці — штрафу да 100 руб., або прымусовым работам да 14 дзён.
8. Нагляд за выкананнем гэтай пастановы ўскладаецца на інспекцыю добрабыта Менкомгаса, Санітарную інспекцыю і РС Міліцыю.
9. Пастанова ўваходзіць у сілу з часу яе апублікавання.

Старшыня Менскага Гарадскога Совета ВАНЕЕЎ.
Сакратар Менскага Гарадскога Совета КАЗЛОЎСКІ.

АБАВЯЗКОВАЯ ПАСТАНОВА № 3

МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА СОВЕТА ад 23 снежня 1937 года
АБ АХОВЕ ГРАМАДСКАГА ПАРАДКУ Ў г. МЕНСКУ

Менскі Гарадскі Совет пастанаўляе:

1. Забараніць ва ўсіх месцах грамадскага карыстання: у памяшканнях устаноў, на вуліцах, пляцах, рынках, у садах, скверах, тэатрах, кіно, клубах трамваях, аўтобусах, сталовых, магазінах і інш. парушаць грамадскі парадак і цішыню крыкамі, лаянкай, а таксама з'яўляцца ў грамадскіх месцах у п'яным выглядзе.
2. Вінаватыя ў парушэнні гэтай пастановы прыцягваюцца да адміністрацыйнай адказнасці — штрафу да 100 руб., або прымусовым работам да 14 дзён.
3. Нагляд за выкананнем гэтай пастановы ўскладаецца на РС Міліцыю.
4. Гэта пастанова ўваходзіць у сілу з часу яе апублікавання.

Старшыня Менскага Гарадскога Совета ВАНЕЕЎ.
Сакратар Менгорсовета КАЗЛОЎСКІ.

Кінотэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА".

АНОНС! АНОНС!
Новы гукавы мастацкі фільм
„БЕЛЕЕТ ПАРУС ОДИНОКИЙ"

СТРАХАВАННЕ ХАТНЯЯ МАЕМАСЦІ

Ва ўсіх гарадах і сельскіх мясцовасцях БССР інспектары і спецыяльныя агенты Дзяржстраха
ПРЫМАЮЦЬ ДОБРААХВОТНАЕ СТРАХАВАННЕ ХАТНЯЯ МАЕМАСЦІ
МОЖА БЫЦЬ ЗАСТРАХАВАНА:
АБСТАНОЎКА, АДЗЕННЕ, МУЗЫКАЛЬНЫЯ ІНСТРУМЕНТЫ і інш.

Маемасць можа быць застрахавана ў любой суме ў межах яе сапраўднай каштоўнасці.
Да 10.000 рублёў для сямейных і да 6.000 рублёў для адзінокіх у гарадах; да 5.000 рублёў для сямейных і да 3.000 рублёў для адзінокіх у сельскіх мясцовасцях — страхаванні прымаюцца без агляду і складання спісу страхуемай маемасці.

За кожныя 1.000 рублёў сума страхавання ўплачваецца за год:

У гарадах і рабочых пасёлках:		У сельскіх мясцовасцях:	
У пабудовах каменных з агнетрывалым дахам	1 р.	За маемасць, якая знаходзіцца ў пабудовах з агнетрывалым дахам	6 р.
У іншых каменных пабудовах і ў пабудовах змешаных	2 р.	За маемасць, якая знаходзіцца ў пабудовах, крытых дрэвам, саломай і т. д.	9 р.
У драўляных дамах з агнетрывалым дахам	2 р. 50 к.		
У драўляных дамах, крытых дрэвам, саломай і т. д.	4 р.		

Застрахаваўшы сваю маемасць, кожны грамадзянін гарантуе яе аднаўленне ў выпадку гібелі ад пажару, паводкі і інш. стыхійных бедстваў за кошт сродкаў Дзяржстраха.

За даведкамі і растлумачэннямі звяртацца ў страхавыя інспекцыі ў раённых і гарадскіх фінансавых аддзелаў, да агентаў Дзяржстраха і ва ўпраўленне Дзяржстраха НКФ БССР, тэл. 22-060.

УПРАЎЛЕННЕ ДЗЯРЖСТРАХА НКФ БССР.

ВЫШЛА З ДРУКУ І ПАСТУПІЛА Ў ПРОДАЖ

(на рускай і беларускай мовах)

БРАШУРА

СТАЛІН І. В. Прамова на перадвыбарчым сходзе выбаршчыкаў Сталінскай выбарчай акругі гор. Масквы 11 снежня 1937 г. у Вялікім тэатры. Партвыдат. Ц. 10 кап.

ПАТРАБУЙЦЕ ва ўсіх кніжных магазінах і кіёсках КОГІЗ'а.
Пры адсутнасці брашуры на месцах ЗАКАЗЫ НАКІРОЎВАЙЦЕ па адрасу: г. Менск, Совецкая 50, «Кніга-поштай».
НА ПАШТОВЫЯ ЗАКАЗЫ да 10 экз. кошт кніг пасылайце паштовымі маркамі.

БЕЛАРУСКАЕ ЦЭНТРАЛЬНАЕ ПРАЎЛЕННЕ ПРОФСАЮЗА РАБОТНІКАЎ СПАЖЫВЕЦКАЙ КААПЕРАЦЫІ ЦЭНТРА

папярэджвае **УСІХ СТРАХАВАЦЕЛЯЎ** сваёй сістэмы,

што згодна пастановы сакратарыята ВЦСПС і ЦУНГУ Дзяржплана СССР за 10 сакавіка 1934 г. яны абавязаны не пазней 8 студзеня 1938 г. прадставіць Цэнтральнаму Праўленню (Менск, Дом профсаюзаў) РАЗЛІКОВЫЯ ВЕДАМАСЦІ ПА СОЦСТРАХУ (ф. № 4) за IV квартал 1937 г., а таксама і недасланыя ведамасці за мінулыя кварталы (асобна за кожны).

Расходы, указаныя ў ведамасці без засведчання старшыні райкома нашага профсаюза, залічвацца не будуць.

За нясвоечасовае прадстаўленне разліковых ведамасцей будзе накладзен штраф у суме да 100 руб. на кіраўнікоў і бухгалтароў адпаведных устаноў і прадпрыемстваў і, апрача таго, 1/3 частка расходаў, зробленых страхавацелямі за рахунак соцстраха, не будзе прынята ў лік плацяжу.

БЕЛАРУСКАЕ ЦЭНТРАЛЬНАЕ ПРАЎЛЕННЕ ПРОФСАЮЗА РАБОТНІКАЎ СПАЖЫВЕЦКАЙ КААПЕРАЦЫІ ЦЭНТРА.

УПРАЎЛЕННЕ СЯЦЕЙ І ПАДСТАНЦЫЙ гор. Менска

(электрастанцыя)

ПРАПАНУЕ ЎСІМ АБАНЕНТАМ
у сувязі са сканчэннем аперацыйнага года

ПАГАСІЦЬ УСЮ СВАЮ ЗАПАЗЫЧАНАСЦЬ за ЭЛЕКТРАЭНЕРГІЮ,

а таксама аплаціць бягучы расход электраэнергіі

не пазней 10 студзеня 1938 года.

Неаплаціўшыя сваю запазычанасць будуць лічыцца неперарэгістраванымі на 1938 год, будуць зусім выключаны з сеці і са спісу абанентаў.

Абаненты, якія аплацілі паміж 16 і 31 снежня 1937 г., у другі раз не павінны знімаць паказанне са шчотчыкаў, а павінны зрабіць разлік пасля 10 студзеня 1938 года.

ДЫРЭКЦЫЯ.

ПАТРЭБНЫ

два кваліфікаваныя
ШЭФ-ПОВАРЫ.

Зарплата па згодзе. Прадастаўляецца кватэра і комунальнае абслугоўванне. Звяртацца БССР, г. Горкі, Сельскагаспадарчы інстытут, сектар харчавання.

ПРАДАЕЦЦА ПІЯНІНА фірмы «Ал...лер». Кіраўская вул. № 23, кв. 10, першы пад'езд, бачыць ад 4 да 7 г.

ПАТРАБУЮЦЦА СТАРШЫЯ БУХГАЛТАРЫ для складання гадавых справаздач у соўгасах. Звяртацца: Дом Урада, першы паверх, 118 пакой, галоўбуха, тэл. 22-714.

АДРАС РЭДАКЦЫІ і ВЫДАВЕЦТВА: Менск, Совецкая, 63. ТЭЛЕФОНЫ РЭДАКЦЫІ: рэдактара — 21-352; сакратарыята — 25-189, 20-830; аддзелаў: партыйнага — 21-353, совецкага будаўніцтва і гандлю — 22-412, прамысловага — 21-356, сельскагаспадарчага — 21-846, культуры — 23-955, мясцовай і замежнай інфармацыі — 25-189, аддзела пісем — 20-844, 21-399, 21-885, ілюстрацыйнага і стыльрэдактуры — 21-556, аб'яў — 21-845.

Уп. Галоўлітбела № К—540.

Друкарня «Звязды», Менск, Совецкая, 63.

Ю., Л., Б.